

Urologiska kliniken i Östergötland

Prostataundersökning med ultraljud och vävnadsprovtagning

Prostataundersökning med ultraljud och vävnadsprovtagning

Syftet med besöket är att din prostatakörtel behöver undersökas. Skälet till undersökningen är vanligen att du har ett förhöjt värde i ett blodprov (PSA) och/eller att en läkare känt en förändring i prostatan. Det här informationsbladet beskriver den planerade undersökningen och hur uppföljning med besked om provsvar går till.

Inledningsvis görs en övergripande bedömning och en diskussion med dig som patient om de risker och fördelar som en undersökning kan medföra. Det är därför inte alltid som närmare undersökning och provtagning utförs vid detta tillfälle utan alternativet kan istället bli en överenskommen uppföljningsplan.

Undersökning i tre steg

Remitteringen till Urologmottagningen innebär att en frågeställning om prostatacancer har väckts. Innan undersökningen påbörjas får du en antibiotikatablett. Denna gör att risken för infektion till följd av undersökningen minskar.

Undersökningen utförs därefter i tre steg där varje steg innebär en ökad säkerhet i bedömningen. Alla tre steg utförs via ändtarmen med dig liggandes på vänster sida med uppdragna knän.

Steg 1: Undersökning med fingret för bedömning av prostatakörtelns yta och konsistens.

Steg 2: En ultraljudsstav förs in och med den kan prostatakörtelns storlek och form bedömas samt om det finns några påvisbara misstänkta områden.

Steg 3: Via ultraljudsstaven bedövas prostatakörteln. Vävnadsprov tas med hjälp av en ultraljudsstyrd nål. Denna nål är fjäderbelastad vilket innebär att det smäller till när provet tas. Vanligen tas 12 prover, 6 från varje sida, men detta kan variera.

Vilka besvär kan du få i samband med och efter undersökningen?

Om det bara görs en undersökning, utan provtagning, medför det oftast inga besvär efteråt.

Bedövning gör att provtagningen vanligen upplevs mer som obehaglig än som smärtsam. En naturlig följd av undersökningen är blod från ändtarmen eller i urinröret samt i sädesvätskan. Blödningarna upphör som regel inom 1-2 veckor.

Med antibiotikatabletten du fick innan undersökningen minskas risken för infektion men kan uppkomma ändå. Du får därför med dig en särskild information om detta när undersökningen är klar.

Hur snart får du svar på provet?

Vävnadsprovet som tagits från din prostata måste förberedas och prepareras före mikroskopisk undersökning varför det inte är möjligt med ett omedelbart besked. Besked ges vid ett återbesök, vanligtvis efter 4 veckor. Det är en fördel att ta med ett sällskap, en anhörig eller vän, i samband med återbesöket.

Vävnadsproverna sparas enligt biobankslagen, se vidare <http://www.1177.se/Ostergotland/>